

Tjänsteställe/Handläggare

Avdelning Service och Administration
Sven Stengard
0123-191 24
sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
Ert dnr: Fi2020/00647/K

Remissvar: Starkare kommuner - med kapacitet att klara välfärdsuppdraget (SOU 2020:8)

Sammanfattning

Kommunstyrelsen i Valdemarsvik har beslutat i detta ärende 2020-09-07, § 185.

Valdemarsviks kommun tillstyrker utredningens förslag i följande delar:

- 20.1.2 Försöksverksamhet
- 20.3.1 En statsbidragsprincip
- 20.3.2 En bred översyn av den kommunalekonomiska utjämningen.
- 20.3.2 Löpande förvaltning och uppföljning av det kommunalekonomiska utjämningsystemet.
- 20.4.2 Nedskrivning av studieskulder
- 20.5.2 Rättsligt beredningsorgan
- 20.6.2 Samverkan inom verksamhetsområden med betydande investeringsbehov.
- 20.6.3 Förstärkning av kommunernas planeringsprocesser genom flernivåsamverkan.
- 20.6.4 Underlätta bostadsbyggande i kommuner med särskilt stora utmaningar.

Valdemarsviks kommun avstyrker utredningens förslag i följande delar:

- 20.1.1 Stöd och incitament för strategisk samverkan och frivillig sammanläggning av kommuner.
- 20.1.1 Ekonomiskt incitament för frivilliga kommunsammanslagningar.
- 20.1.3 En kommundellegation inrättas
- 20.1.3 Kunskapsutveckling och analys
- 20.1.3 Mätning av kvalitet i kommunernas verksamhet

Valdemarsviks kommun delar även utredningens bedömningar under:

- 20.2 Statens åtagande och statlig närvaro i hela landet
- 20.4.1 Underlätta kommunernas personalrekrytering.
- 20.5.1 Förvaltningsgemensam infrastruktur för grunddata och informationsutbyte.
- 20.5.3 Stöd för kommunernas digitaliseringsarbete
- 20.6.1 Kommunernas klimat- och hållbarhetsarbete

Valdemarsviks kommun delar inte utrednings bedömning under:

- 20.1 Strukturella åtgärder, till den del som avser frivilligheten.

Valdemarsviks kommuns synpunkter på utredningens förslag och bedömningar.

Kapitel 19 En strategi för stärkt kapacitet i kommunerna

Valdemarsviks kommun delar utredningens bild av de utmaningar svenska kommuner står inför. Kommunen delar även utredningens bild av de fyra olika strukturella åtgärderna utredningen analyserat, kommunal samverkan, asymmetrisk ansvarsfördelning och generella förändringar av kommunens ansvar och uppgifter samt frivilliga kommunsammanslagningar. Dock har kommunen synpunkter på den sista åtgärden där kommunen menar att om sammanläggningsreform ska genomföras, bör detta göras genom en nationellt sammanhållen process med fastställda mål och kriterier. Frivilligheten kan göra det svårt för en kommun att finna samverkan och den säkerställer inte att kapaciteten stärks. Den nuvarande länsindelningen kan också utgöra ett hinder. Denna begränsning belyses närmare under avsnitt 20.1.3.

Valdemarsviks kommun noterar att utredningen väljer att inte lämna något förslag kring heltäckande asymmetrisk ansvarsfördelning. Valdemarsviks kommun instämmer i att den nuvarande symmetriprincipen bör bibehållas.

Vad avser generella förändringar av kommunernas ansvar och uppgifter har utredningen förvisso inte i uppdrag att föreslå specifika sådana men förslår som exempel att delar av arbetsmarknadspolitiken kan innefattas i försöksverksamheten. Valdemarsviks kommun vill i detta sammanhang lyfta fram det skyndsamt bör utredas andra generella förändringar av ansvar och uppgifter. Bland annat bör en överflyttning av LSS-verksamheten till staten ske.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKR) har beräknat de demografiska behovsförändringarna per invånare mellan 2018 och 2030. Valdemarsviks kommun är den kommun i Sverige som står inför den största demografiska utmaningen. Detta ställer stora krav på kommunen och dess kapacitet att möta de förändringar som står för dörren. Men det ställer också stora krav på staten att ge kommunen de förutsättningar som fordras för att klara omställningen och det fortsatta uppdraget.

Kapitel 20 Förslag och bedömningar

20.1 Strukturella åtgärder

Valdemarsviks kommun delar inte utredningens bedömning till den del som avser frivilligheten. I övrigt delar kommunen utredningens bedömning avseende behovet av samverkan och sammanläggningar.

20.1.1 Stöd och incitament för strategisk samverkan och frivillig sammanläggning av kommuner

- A) Bidrag till strategisk samverkan och arbete inriktat på frivilliga sammanläggningar.
Kommunen avstyrker förslaget dels beroende på att det bygger på den ovan diskuterade frivilligheten och att det blir ytterligare ett riktat statsbidrag som små kommuner med begränsad utredningskapacitet kan få svårt att hantera. Då kommunen förordar en nationellt sammanhållen process för sammanläggningar bör även de ekonomiska resurserna vara knutna till denna.
- B) Ekonomiska incitament för frivilliga kommunsammanläggningar.
Kommunen avstyrker förslaget i sin helhet. Reformen torde bli mycket kostsam där effekterna är oklara. Valdemarsviks kommun menar att när de ekonomiska incitamenten utreds bör även tillgångssidan belysas.

20.1.2 Försöksverksamhet

Valdemarsviks kommun tillstyrker förslaget och menar också att försöksverksamheten kan påbörjas direkt.

20.1.3 Former för stöd och analys för att stärka kommunernas kapacitet

- A) En kommundelation inrättas. Valdemarsviks kommun avstyrker förslaget. Kommunen ser inte att landshövdingarna bör ges detta uppdrag. Sveriges kommuner och regioner (SKR) bör i samverkan kunna fylla syftet med en kommundelation. En länsindelning som redan kan vara ett hinder för utökad samverkan mellan kommunerna bör inte förstärkas.
- B) Kunskapsutveckling och analys. Förslaget avstyrks. Kunskapen finns redan uppbyggd inom SKR och andra statliga myndigheter.
- C) Mätning av kvalitet i kommunernas verksamheter. Förslaget avstyrks. Kunskapen finns redan uppbyggd inom SKR och andra statliga myndigheter.

20.2 Statens åtagande och statlig närvaro i hela landet.

Valdemarsviks kommun tillstyrker förslaget.

20.3 Kommunernas ekonomi

- A) En statsbidragsprincip
Förslaget tillstyrks.
- B) En bred översyn av kommunalekonomisk utjämning
Förslaget tillstyrks.

- C) Löpande förvaltning och uppföljning av det kommunalekonomiska utjämningsystemet
Förslaget tillstyrks.

20.4 Kommunernas kompetensförsörjning

- A) Underlätta kommunernas kompetensförsörjning
Förslaget tillstyrks.
- B) Nedskrivning av studieskulder. Förslaget tillstyrks. Systemet torde innebära någon form av indirekt lönehöjning för de med akademisk examen som både är boende och verksamma i den "avlägsna" kommunen. Avseende vissa akademiska tjänster är det svårt att både bo och verka i kommunen. Därtill bör det i sammanhanget utredas hur kompensation kan ges till de som väljer att finansiera sina studier på annat sätt än genom lån. Även kommuner utanför den definierade gruppen såsom till exempel Valdemarsvik har på grund av bl.a. sitt geografiska läge svårt att rekrytera flera kompetenser och bör beröras av stöden.

20.5 Kommunernas digitaliseringsarbete

Valdemarsviks kommun tillstyrker förslagen.

20.6 Övriga förslag och bedömningar

- A) Kommunernas klimat- och hållbarhetsarbete. Förslaget tillstyrks.
- B) Samverkan inom verksamhetsområden med betydande investeringsbehov. Förslaget tillstyrks.
- C) Förstärkning av kommunens planeringsprocesser genom flernivåsamverkan. Förslaget tillstyrks.
- D) Underlätta bostadsbyggande i kommuner med särskilt stora utmaningar. Förslaget tillstyrks.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Mattias Geving
Kommunstyrelsens ordförande